

Visser 't Hooft Lyceum

**Overgangsnormen
Visser 't Hooft Lyceum Leiderdorp
2022-2023**

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Communicatie en informatie	4
Getrapte besluitvorming over plaatsing en niveaukeuze	4
Gehanteerde begrippen.....	5
Protocol besluitvorming.....	7
Overgang van leerjaar 1 naar leerjaar 2	8
Bevordering van leerjaar 2 naar leerjaar 3	9
Bevordering van 3 havo en 3 vwo naar leerjaar 4	10
Bevordering van 3 mavo naar 4 mavo	11

Inleiding

In dit document verwoorden wij ons overgangsbeleid en de hierbij gehanteerde overgangsnormen. We geven inzicht in de wijze waarop de school beslissingen neemt over:

1. de plaatsing van leerlingen in niveaugroepen in onze tweejarige brugperiode;
2. definitieve niveauplaatsing in de hierop volgende leerjaren.

Ten behoeve van besluitvorming gebruikt de school zowel vakgebonden als niet-vakgebonden informatie:

Vakgebonden informatie:

De mate waarin de leerling vakgebonden leerstof en vaardigheden beheerst in relatie tot de doorlopende leerroute in:

- het curriculum van de basisvorming;
- de voorbereiding op het examen vanaf leerjaar 3.

Bovenstaande wordt zichtbaar in het voortschrijdend gemiddelde cijfer per schoolvak. De hieruit voortvloeiende eindcijfers hebben een slagboomfunctie bij besluitvorming over overgang¹.

In de loop van een schooljaar wordt op twee manieren getoetst:

- voorafgaand aan een afsluitende toets. In dit geval wordt feedback² gegeven om de leerling te helpen het leerproces bij te sturen;
- om een leerproces af te sluiten. In dit geval wordt de (afsluitende) toets voorzien van een cijfer.

Niet-vakgebonden informatie:

1. De mate waarin de leerling niet-vakgebonden vaardigheden kan inzetten³ die van invloed zijn op schoolsucces;
2. De mate waarin de leerling strategieën kan inzetten om eigen leeractiviteiten bij te sturen⁴.

Niet-vakgebonden informatie wordt bij besluitvorming in beschouwing genomen wanneer een leerling zich in de zogenaamde *bespreekzone* bevindt.

Om vast te stellen in welke mate de leerling kansrijk is in het volgende schooljaar wordt gebruik gemaakt van gerichte observaties middels OMZA⁵, signaleringsinstrumenten (SAQI⁶, DIA-toets⁷) en vakoverstijgende toetsen (CITO volgsysteem VO)⁸.

¹ Overgang: Er is sprake van een definitief besluit over niveau na afloop van de tweejarige brugperiode. De term 'bevordering' wordt vanaf dat moment gehanteerd.

² Feedback, gecombineerd met feedup en feedforward: <https://www.slo.nl/thema/vakspecifieke-thema/beroepsgericht/formatief-evalueren/>

³ Executieve functies: Je eigen leeractiviteiten kunnen plannen en aansturen: <https://wij-leren.nl/executieve-functies.php>

⁴ Metacognitieve vaardigheden: Op je eigen leeractiviteiten kunnen reflecteren en jezelf daarin bijsturen: <https://wij-leren.nl/metacognitie.php>

⁵ <https://docentplus.nl/breng-met-omza-de-sociaal-emotionele-ontwikkeling-welbevinden-van-je-leerlingen-in-kaart/>

⁶ https://www.psitestuitgevers.nl/producten/saqi_sv/saqi/

⁷ <https://www.diaatoetsen.nl/voortgezet-onderwijs/>

⁸ Zie <https://www.cito.nl/onderwijs/voortgezet-onderwijs/volgsysteem-vo/toetsen>

Communicatie en informatie

In de loop van een schooljaar zijn er verschillende momenten waarop de school, de leerling en ouder(s)/verzorger(s) elkaar informeren over studievoortgang, studieaanpak en de te nemen besluiten over niveau- en vakkenkeuze.

- In november zijn leerling, ouder/verzorger en mentor in gesprek over de studieaanpak en de studievoortgang;
- In februari geeft de school een prognose ten aanzien van de kans op succesvol afronden van het schooljaar;
- In het derde leerjaar geven de docenten in februari een onderbouwd vakadvies in relatie tot de vakkenkeuze in de bovenbouw;
- Voorafgaand aan de overgangsvergadering worden de ouder(s)/verzorger(s) en de leerling geïnformeerd over het voorgenomen overgangsbesluit.

Getrapte besluitvorming over plaatsing en niveaukeuze

Er is sprake van een *tweejarige brugperiode*. De leerling heeft gedurende die twee jaar de gelegenheid om erachter te komen welk onderwijsniveau het beste past. De lessentabel is zodanig ingericht dat alle leerlingen dezelfde vakken kunnen volgen tot en met het einde van de brugperiode⁹.

Tweejarige brugperiode

Een leerling wordt in het eerste leerjaar in een niveaugroep geplaatst, passend bij het basisschooladvies. Vier typen groep worden hierbij gevormd:

- Mavo: voor leerlingen die op grond van het basisschooladvies voldoende uitdaging vinden op mavo-niveau;
- Mavo/havo: voor leerlingen die gedurende de brugperiode de keuze tussen mavo en havo gaan maken;
- Havo/vwo: voor leerlingen die gedurende de brugperiode de keuze tussen havo en vwo gaan maken;
- Vwo (atheneum/gymnasium): voor leerlingen die gedurende de brugperiode op vwo-niveau uitdaging vinden en de keuze willen maken tussen een atheneum- en een gymnasiumopleiding, dus met of zonder de klassieke talen in het vakkenpakket.

Hierbij is nog geen sprake van *definitieve* plaatsing op onderwijsniveau (mavo, havo of vwo).

Tussentijdse wisseling van niveaugroep:

Tijdens de tweejarige brugperiode blijft de leerling in dezelfde niveaugroep, tenzij tijdens het eerste schooljaar duidelijk wordt dat overstap naar een lagere niveaugroep beter passend is. Dan kan worden besloten om bij aanvang van leerjaar 2 van niveaugroep te veranderen. Tussentijdse overplaatsing naar een hogere niveaugroep is alleen mogelijk op advies van het docententeam.

In een heterogene tweede klas wordt op twee niveaus getoetst. In de eerste helft van het schooljaar worden cijfers op beide niveaus gegeven. Na de prognose in februari wordt in samenspraak met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) besloten op welk niveau het schooljaar wordt vervolgd. Aan het

⁹ De klassieke talen vormen hierop de uitzondering. Deze vakken worden alleen aangeboden in de homogene vwo klassen.

eind van het schooljaar wordt aan de hand van dit gekozen niveau vastgesteld welke definitieve bevordering mogelijk is naar leerjaar 3. Het onderwijsniveau wordt hiermee definitief vastgesteld.

Leerjaar 3

In leerjaar 3 zijn de leerlingen definitief geplaatst op het niveau waarop ze zich gaan voorbereiden op het examen (mavo) of de overstap naar de bovenbouw (havo en vwo). Gedurende het derde leerjaar is tussentijdse overstap naar een lager niveau alleen mogelijk op initiatief van de leerling en de ouder(s)/verzorger(s). Vanaf mei wordt een onderscheid gemaakt tussen de vakken die wel of niet gekozen zijn in het definitieve vakkenpakket. Deze profielkeuze is leidend bij de besluitvorming over overgang naar leerjaar 4.

Gehanteerde begrippen

Afronding

Het voortschrijdend gemiddelde cijfer van een schoolvak wordt in het leerlingvolgsysteem geregistreerd met één cijfer achter de komma. Voorbeeld: 6,1. Aan het eind van het schooljaar wordt aan de hand van de behaalde cijfers een eindcijfer vastgesteld dat is afgerond op een heel cijfer. Afronding vindt hierbij plaats op basis van twee cijfers achter de komma. Een 5,49 wordt hierbij dus afgerond naar een 5.

Weging

Elk cijfer dat meetelt voor het voortschrijdend gemiddelde cijfer heeft een wegingsfactor die samenhangt met de hoeveelheid getoetste leerstof. Hierbij kan worden gekozen tussen wegingsfactor 1, 2 of 3. Gedurende het gehele schooljaar is deze methodiek hetzelfde.

Tekorten

Eindcijfer 3 = 3 tekorten

Eindcijfer 4 = 2 tekorten

Eindcijfer 5 = 1 tekort

Inhalen

Goede besluitvorming moet plaats vinden op basis van voldoende en juiste informatie. Als een leerling niet alle toetsen heeft gemaakt of wanneer een leerling niet aan alle opdrachten heeft voldaan, wordt dit in Magister aangegeven met de code *'inh'*. Een leerling kan niet buiten de *bespreekzone* worden bevorderd als er bij 1 of meerdere vakken een *'inh'* notatie zichtbaar is;

Naar behoren afgerond

In 3 havo en 3 vwo worden leerlingen in de gelegenheid gesteld om sommige vakken af te sluiten met 'naar behoren afgerond' in plaats van met een (eind)cijfer. Dit is alleen mogelijk wanneer het vak niet is opgenomen in het gekozen vakkenpakket van de bovenbouw havo en vwo. Een vak is 'naar behoren afgerond' wanneer de leerling heeft voldaan aan de vooraf gestelde minimale beheersing van de leerstof. De docent stelt vast of de hierbij behorende leerdoelen zijn gehaald en de leerling voldoet aan de daarbij afgesproken inspanningseisen.

Wanneer een leerling ervoor kiest om een niet gekozen vak af te sluiten met 'naar behoren afgerond' wordt in de periode tussen de meivakantie en de laatste schoolweek gewerkt aan een programma dat op details afwijkt van het programma dat wordt doorlopen door de leerlingen die het vak wel met een eindcijfer afsluiten.

N.B.: Het voortschrijdend gemiddelde cijfer van een niet gekozen vak wordt in de week voor de meivakantie definitief vastgesteld. Om in aanmerking te komen voor reguliere bevordering mag bij

maximaal twee niet gekozen vakken op dat moment het voortschrijdend gemiddelde eindcijfer onvoldoende zijn.

Bespreekzone

Wanneer de leerling op basis van de vakgebonden informatie (cijfers) niet direct kan worden geplaatst in een volgend leerjaar wordt een plaatsings- of bevorderingsbesluit genomen door het docententeam. Dit doet het docententeam door gebruik te maken van zowel vakgebonden informatie als niet-vakgebonden informatie, zoals in de bespreekzone is opgenomen.

Protocol besluitvorming

Wanneer een leerling zich in de bespreekzone bevindt, neemt het docententeam een besluit over plaatsing en bevordering. Wanneer er in de vergadering onvoldoende consensus is over het te nemen besluit, wordt op basis van stemming een besluit genomen. Wanneer ook na stemming er geen meerderheid van de aanwezige docenten is die een besluit ondersteunt, wordt het besluit voorgelegd aan de voltallige schoolleiding. Het besluit wordt hierna genomen door de schoolleiding (indien nodig op basis van stemming.)

Herziening van het genomen besluit is mogelijk wanneer ouders een zg. revisieverzoek indienen bij de locatiedirecteur. Dit is mogelijk wanneer ouder(s)/verzorger(s) van mening zijn dat het genomen besluit gebaseerd is op basis van onjuiste of incomplete adviezen, cijfers of niet-vakgebonden informatie. Bij een revisieverzoek wordt het uiteindelijke besluit over plaatsing of overgang genomen door de locatiedirecteur, waarbij het *Stappenplan Revisie*¹⁰ wordt gehanteerd.

¹⁰ Versie 2018 ter inzage

Overgang van leerjaar 1 naar leerjaar 2

Inleiding

Bij de overgang naar leerjaar 2 wordt een besluit genomen over plaatsing in een niveaugroep.

Plaatsen in een volgend leerjaar met hetzelfde niveau:

1. Alle vakken: er is geen sprake van 'inh';
2. Kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde): er is maximaal 1 onvoldoende;
3. Alle vakken inclusief kernvakken: er zijn maximaal 3 tekorten;

N.b.: Indien een leerling na het volgen van het proefgymnasium de studie vervolgt in het atheneum, telt het cijfer voor Latijn niet meer mee in de bevorderingsnorm.

In alle andere gevallen kan de leerling niet zonder bespreking worden geplaatst in het volgende leerjaar. In dat geval kan besloten worden een leerling van niveaugroep te doen veranderen.

N.b.: Dit kan ook betekenen dat een leerling de schoolloopbaan elders vervolgt (vmbo-B/K).

Bevordering van leerjaar 2 naar leerjaar 3

Inleiding

In een heterogene tweede klas wordt op twee niveaus getoetst. In de eerste helft van het schooljaar worden cijfers op beide niveaus gegeven. Na de prognose in februari wordt in samenspraak met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) besloten op welk niveau het schooljaar wordt vervolgd. Aan het eind van het schooljaar wordt aan de hand van dit gekozen niveau vastgesteld welke definitieve bevordering mogelijk is naar leerjaar 3.

Bevordering naar hetzelfde niveau in leerjaar 3:

1. Alle vakken: er is geen sprake van 'inh';
2. Kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde): er is maximaal 1 tekort.
3. Alle vakken inclusief kernvakken: er zijn maximaal 3 tekorten;

In alle andere gevallen kan de leerling niet worden bevorderd naar het derde leerjaar zonder bespreking volgens de afspraken in de bespreekzone.

Bevordering naar 3 mavo:

Het vak Spaans wordt bij de bevorderingsnorm buiten beschouwing gelaten. In plaats hiervan wordt het cijfer voor het vak economie meegewogen.

Bevordering naar 3 gymnasium:

Grieks en Latijn worden meegewogen in de bevorderingsnormen.

Bevordering van 3 havo en 3 vwo naar leerjaar 4

Inleiding

In het derde leerjaar kiest de leerling een definitief vakkenpakket voor de bovenbouw.

Bij de besluitvorming over overgang wordt onderscheid gemaakt tussen de gekozen vakken¹¹ enerzijds en de niet gekozen vakken anderzijds.

Niet-gekozen vakken:

Voor de vakken die de leerling bij de definitieve profielkeuze niet gekozen heeft, geldt dat de afronding naar behoren moet zijn. De notatie '*naar behoren afgerond*' wordt hierbij gehanteerd.

Bevordering vanuit 3 havo en 3 vwo naar hetzelfde niveau in 4 havo of 4 vwo:

1. Alle vakken: er is geen sprake van 'inh';
2. Kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde): er is maximaal 1 tekort;
3. Alle gekozen vakken (incl. kernvakken): er zijn maximaal 2 tekorten*;
4. Alle niet gekozen vakken: er zijn maximaal twee vakken onvoldoende in het voortschrijdend gemiddelde eindcijfer, zoals in de week voor de meivakantie wordt vastgesteld;
5. Er zijn geen negatieve vakadviezen voor de gekozen vakken.
6. Alle niet gekozen vakken zijn naar behoren afgerond in de week voorafgaand aan de laatste rapportvergadering;

*Bij het gekozen vak NLT wordt het eindcijfer van het vak technologie meegewogen. Bij het gekozen vak bedrijfseconomie wordt het eindcijfer van het vak economie meegewogen. Bij het vak BSM wordt het eindcijfer van het vak LO meegewogen.

In alle andere gevallen kan de leerling niet worden bevorderd naar het vierde leerjaar zonder bespreking volgens de afspraken in de bespreekzone.

Bevordering naar een volgend leerjaar op een lager niveau (dus van 3 vwo naar 4 havo en van 3 havo naar 4 mavo):

1. Alle vakken: er is geen sprake van 'inh';
2. Kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde): er zijn maximaal 2 tekorten;
3. Binnen het gekozen vakkenpakket (inclusief kernvakken): er zijn maximaal 3 tekorten;
4. Er zijn geen negatieve vakadviezen voor de gekozen vakken (t.a.v. het lagere niveau);
5. Alle niet gekozen vakken zijn naar behoren afgerond;
6. In alle andere gevallen kan de leerling niet worden bevorderd zonder bespreking volgens de afspraken in de bespreekzone.

¹¹ Alle vakken zoals in de definitieve profielkeuze zijn vermeld: de vakken in het gemeenschappelijk deel alsmede de profiel- en keuzevakken.

Bevordering van 3 mavo naar 4 mavo

Inleiding

De leerling wordt bevorderd naar 4 mavo met het vastgestelde profiel en vakkenpakket en met een realistische kans van slagen voor het diploma. De leerlingen in 3 mavo volgen het gehele schooljaar alle vakken zoals gekozen bij de overgang van 2 naar 3 mavo.

Bevordering naar 4 mavo:

1. Alle vakken: er is geen sprake van 'inh';
2. In het totaal van alle vakken (inclusief muziek, godsdienst en lichamelijke opvoeding) zijn er maximaal 4 tekorten;
3. Binnen de gekozen zeven vakken zijn er maximaal 2 tekorten, waarbij er bij kernvak Nederlands maximaal 1 tekort mag zijn;
4. De vakken CKV en maatschappijleer zijn met een voldoende afgesloten.

In alle andere gevallen kan de leerling niet worden bevorderd zonder bespreking volgens de afspraken in de bespreekzone.